

Az MTA Könyvtár és Információs Központ Munkaterv

2020

Az MTA Könyvtári Bizottsága

2019. december 5-ei ülésén elfogadta.

Vezetői összefoglaló

Az MTA Könyvtár és Információs Központ 2020. évi munkatervében kiemelt helyet kap a 2019 - 2023 stratégiai időszakra meghatározott feladatok átgondolása, milyen mértékben, hogyan tudja a Könyvtár megvalósítani a stratégia 2. pontjában megfogalmazottakat, miszerint Az MTA KIK az Akadémiai vagyron megőrzésével magyar tudományos nemzeti könyvtárrá válik. Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat megalakulásával új helyzet állt elő a Könyvtár működésére vonatkozóan is. Stratégiánk alapján továbbra is hangsúlyos az országos tudományos információs rendszer kialakításában való szakértői munkánk és a tudományos kutatói tevékenység folytatása. Erőforrásainknak megfelelően folytatjuk a digitalizálást, 2020-ban a retrospektív konverziót lezárjuk. A hagyományos könyvtári és levéltári feladataink mellett fontos szerepet kap a két országos közfeladat ellátása, az Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) és a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) működtetése. A könyvtár a következő évben szeretné folytatni könyvkiadói tevékenységét az itt található értékes művek és kéziratok tanulmánnyal, esetenként fordítással ellátott hasonmás kiadásával.

Irányítás, menedzsment

A Könyvtár vezetése felvette a kapcsolatot az Eötvös Loránd Kutatási Hálózattal a kutatóintézeti könyvtárakkal való együttműködés érdekében. A tárgyalások 2019 őszén kezdődtek, reményeink szerint 2020 első negyedévre kialakulnak azok a szakmai területek ahol továbbra is tudjuk egymás munkáját segíteni.

A Könyvtár 2019-2023 időszakra vonatkozó stratégiája alapján aktívan hozzájárulunk az országos kutatótámogatási rendszer működéséhez, szolgáltatásainkat fejlesztjük, és növeljük láthatóságunkat.

Nemzetközi együttműködéseinket tovább erősítjük és újabb partnerintézményekkel kötünk megállapodásokat.

2020. május 12-15. LIBER Journées Programme keretén belül nemzetközi workshopot szervezünk európai könyvtárigazgatók számára, melynek címe: Leading Libraries in the World of Openness.

Továbbra is terveink között szerepel a Könyvtár állományában őrzött perzsa kéziratok anyagra épülő nemzetközi tudományos ülés szervezése, mely tavaly megíusult.

Az épület és olvasóterem teljes felújításáig a földszinten lévő régi büfé terület közösségi térré alakítására felújítási pályázatot adott be az MTA Létesítménygazdálkodási Központ. Szeretnénk ezt a területet találkozóponttá tenni, egyre nagyobb szükség van egy olyan helyre, ahol a kutatóink beszélgethetnek, feltölthetik az eszközeiket és megújult környezetben fogyaszthatják el az uzsonnájukat.

Szakmai továbbképzés

Stratégiánkban megfogalmazott célkitűzések alapján továbbra nagy hangsúlyt fektetünk munkatársaink továbbképzésére megújuló szolgáltatásaink érdekében. A külső szakemberek által tartott továbbképzéseket kiegészítjük belső képzésekkel. Könyvtárunk munkatársai, akik egy-egy szakterület felelősei, csoportos oktatás formájában adják át a kollégáknak az intézményben meglévő

tudást. Éves tervet készítünk a továbbképzések ütemezéséről, figyelembe véve az előző években megvalósult továbbképzéseket.

Könyvkiadás

2020-ban is folytatjuk megélénkült könyvkiadói tevékenységünket.

Megjelenés előtti stádiumban van a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményben található Thomas Ender 19. századi osztrák tájképfestő akvarelljeiből készülő színpompás album, melyet a Méry Ratio kiadóval közösen adunk közre.

A Dunbuang and Cultural Contact along the Silk Road (Dunbuang és a Selyemút menti kulturális kapcsolatok) című konferencia tanulmánykötete az év első felében jelenik meg.

A 2019 áprilisában rendezett *Les bibliothèques et l'économie des connaissances XIVe-XIXe siècle (A könyvtárak tematikus összetételének változásai a XIV-XIX. században)* könyvtörténeti konferencia tanulmánykötete megjelenési időpontja 2020 második felév.

A kínai mongol Inner Mongolia People's Publishing House és az iráni The Written Heritage Research Institute-tal kötött megállapodásaink alapján a partnerektől függően adjuk közre a hasonmáskiadványokat.

Az Eötvös emlékévképcsán tárgyalásokat kezdeményezett Szarka László projektvezető *Eötvös Loránd a tudós fotográfus* című könyv bővített és javított újrakiadásáról, melynek társkiadója lenne az MTA KIK.

Az OTKA Eszterházy kutatócsoport újabb kötetek megjelenítését készíti elő:

- Esterházy Pál könyvtára,
- Matthias Greischer, Esterházy Pát rézmetszője,
- Thököly Éva és Esterházy Pál levelezése

Az *Akadémiai Könyvtár Kiadványai* sorozatban jelentetjük meg William J. McCormack, az Ír Tudományos Akadémia tagja által a Könyvtárnak adományozott ír történelmi és irodalmi tárgyú könyveink katalógusát, William J. McCormack könyvtárának összetételéről készített tanulmányt, illetve William J. McCormack tanulmányát, mely a magyar és ír irodalom kapcsolatit mutatja be.

Gyűjteménygondozás

2020-ben folytatjuk a teljes körű állományellenőrzés előkészítését, a 2018 előtt beszerezett dokumentumok RFID címkékkel való ellátását, a feldolgozatlan hagyatékok ütemterv szerinti megjelenítését az elektronikus katalógusban. Lukács György kéziratos hagyatékának feldolgozását befejezzük az év folyamán, az elektronikus katalógusban kereshető bibliográfiai adatokon túl a kéziratos hagyatékot teljes körűen nyílt hozzáféréssel is használhatják az érdeklődők, kutatók a Könyvtár repozitóriumán keresztül.

A Régi Könyvek Gyűjteménye folytatja az autopszián alapuló 16. századi könyvek leírását és ellenőrzését.

REAL repozitórium

Fontos feladatunk továbbra is a magyar tudományos művek online elérhetőségét biztosítani. A repozitórium szoftverének technikai fejlesztése és a szerver kapacitásának növelése 2020-ban elengedhetetlen feladatunk.

Retrospektív konverzió, rekatalogizálás

A törzsgyűjteményi állomány elektronikus katalógusban való visszamenőleges feldolgozását befejezzük.

Digitalizálás

Pályázati lehetőségek mentén 2020-ban is folytatjuk az MTA-hoz köthető könyvek digitalizálását, kutatói igények és nemzeti évfordulók kapcsán egyedi digitalizálást végzünk. A Dunhuang Academyvel kötött megállapodásunk értelmében a Stein Aurél hagyaték helyben digitalizálását folytatja a kínai fél. Az együttműködésben meghatározottak szerint mind a két intézmény elektronikusan hozzáférhetővé és kutathatóvá teszi a dokumentumokat.

Raktározás

A Könyvtárhoz tartozó belső raktárakból folyamatosan szállítjuk a felújított és kibővített törökbálinti raktárba a különböző gyűjteményrészeket. Az Akadémiai Levéltár anyagának szortírozása és rendezése folyamatos.

Szolgáltatások

Könyvtári Platform / Országos Tudományos Információs Rendszer

A Könyvtár elkezdte és konzorciumvezetőként összefogja a közös tudományos felhő alapú könyvtári platform és országos kutatástámogatási rendszer kiépítését.

Honlap megújítása

A Könyvtár új honlapját az év első felében elindítjuk.

Akadémikus bibliográfia készítése

A 2020-ban folytatjuk a 2000 óta elhunyt akadémikusok tudományos és tudományos ismeretterjesztő műveinek bibliográfiáját, melyet az MTMT adatbázisba töltünk fel.

Open Journal Systems (OJS)

A három éve sikeresen beindított OJS szolgáltatásunkat az év során bővíteni szeretnénk újabb szerkesztőségek bevonásával, a meglévők nyilvánossá tételével.

DOI azonosítók

A megnövekedett DOI regisztrációk miatt új díjfizetési rendszer alakítunk ki a DOI regisztrációt igénybe vevő ügyfelek számára, a használatot segítő dokumentumok adunk közre és oktatásokat tartunk a szolgáltatást igénybe vevők számára.

Kiállítások

Teleki József és az Akadémiai Könyvtár című kiállításunk 2020 február 29-éig látogatható.

A Bibliothèque Nationale et Universitaire-rel kötött együttműködésünk egyik elemeként dokumentumokkal és szakmai tanácsadással segítjük a strasbourgi könyvtár új kiállítását, melynek témája: Az iszlám Európában.

A Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozathoz kapcsolódóan 2020 novemberében egy újabb állományrészt szeretnénk bemutatni. Előzetes terveket készítünk a Batthyany-gyűjteményről és Vigyázó Ferenc hagyatékáról.

Az MTA KIK és Pallas Athéné Innovációs és Geopolitikai Alapítvány között 2018-ban kötött keretmegállapodás alapján 2020 novemberében Kőrösi Csoma Sándor munkásságát mutatjuk be az Ybl Budai Kreatív Házban rendezendő kiállításon keresztül.

Konferenciák

A LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche) európai kutatókönyvtárak egyesülése szervezésében 2019. május 12-15. között az MTA Könyvtár és Információs Központban kerül megrendezésre a LIBER Journées program európai egyetemi és szakkönyvtárak vezetői számára.

A perzsa kézirataink kapcsán szintén nemzetközi szemináriumot tartunk, melynek időpontjáról folyamatosan egyeztetünk az iráni féllel.

A LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche) való együttműködésünk kapcsán felvetődött a lehetősége, hogy 2023-ban a LIBER éves konferenciáját (kb. 500 fő részvételével) az MTA KIK szervezze.

Országos hatókörű közfeladatok

Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT)

Mivel az MTMT technikai fenntartásával kapcsolatos feladatokat 2018 során átadtuk a SZTAKI-nak, ezért az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat megalakulásával újabb feladat vár megoldásra, 2020 első negyedévében meg kell állapodnunk az ELKH-val az MTMT fenntartásáról.

Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) Nemzeti program

2020 első negyedévében az EISZ Titkárság ügyrendjét az EISZ Programtanács határozata alapján módosítani kell a kutatóintézetek jogállásának változása miatt. Az EISZ Titkárság 2020-re vonatkozó szakmai tervét a Programtanács december 6-án tárgyalja, ennek alapján döntenek a konzorciumi beszerzésekről.

Az MTA KIK kutatási tevékenysége

Az MTA KIK 2019- 2023 stratégiája alapján egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk tudományos arculatunk kialakítására. 2020-ban folytatjuk a megkezdett munkákat:

- saját muzeális állományunk tudományos szintű feltárása (gyűjtők és gyűjtemények az MTA KIK állományában, MTA történeti forrásai az Akadémiai Levéltárban, Batthyány-hagyaték)
- A 2019-ben a Leuveni Egyetemmel közösen alakított nemzetközi kutatócsoport (STS Research Group) munkájának folytatása, nemzetközi megjelenítése (rangos publikációk és rendezvények formájában). 2020 őszére nemzetközi konferencia szervezése. Az Osztály és a hazai kutatóhelyek kutatási együttműködéseinek folytatása.
- Ipar—akadémia típusú együttműködés keretében szerződéses kutatások és szolgáltatások folytatása a jelenlegi (Scitec), ill. az együttműködés előkészítési fázisában lévő partnerekkel (ProSharp).
- Rendszeres, ill. eseti tudományometriai, kutatásértékelési és tudományelemzési szolgáltatások az MTA vezetői fórumai és beszámolói (MTA Közgyűlése, Országgyűlési Beszámoló stb.) részére.
- Együttműködésben foglalt, társfinanszírozott kutatásértékelés, tudományelemzés és tudományos információs szolgáltatás a hazai akadémiai szféra és a tudománypolitika

szereplői – kutatóhelyek, finanszírozó szervezetek stb. – részére (ELKH, NKFIH, egyetemi szféra).

- A Szegedi Tudományegyetemmel kötött együttműködés értelmében az SZTE könyvtár-informatikus mesterképzésére tervezett, 2020-ban induló tudományometriai szakirány szakmai gondozása.
- Könyvtártudományi kutatások, a citizen science hatása a szakkönyvtárakra, pilot projekt megvalósítása.

Belső ellenőrzés

A 2019. évi ellenőrzési témák a következők:

- 2019. évi ellenőrzések során feltárt hiányosságok kapcsán tett intézkedési javaslatok végrehajtásának teljesülése,
- pénztár működésének ellenőrzése,
- az MTA KIK szabályzatainak ellenőrzése.

Akadémiai levéltár

Az Akadémiai Levéltár kiemelt feladata 2020-ban is a kutató- és ügyfélszolgálat ellátása, és ehhez kapcsolódóan az új és a régi átvett anyagok rendezése, és az ezekben az iratokban levő átfedések megszüntetése, a jegyzékek digitalizálása lesz. Komoly munkát jelent minden évben az MTA Titkárságáról beérkező irattári anyag átvétele, az MTA Titkársága számára továbbra is ellátjuk a napi ügyvitelhez szükséges iratok előkeresését.

I. Mutatók az 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet alapján

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
Heti nyitvatartási órák száma (a könyvtár székhelyén)	63	63
A tárgyévben a könyvtárat aktívan használók száma	2083	2300
A könyvtári honlap- látogatások száma	14938	14500
A könyvtár honlapja (teljes webhely) hány nyelven érhető el	2	2
A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága (alkalom/hónap átlagosan)	15	15
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	185	180
A könyvtár által az Országos Dokumentumellátási Rendszerben szolgáltatott dokumentumok száma	1036	1030
A könyvtárban használható adatbázisok száma	45	40
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma, a szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma	4 szolgáltatás 6459 felhasználó	4 szolgáltatás 7000 felhasználó
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	- belső elérés: 37.070 - külső elérés: 213.342	belső elérés: 35.000 külső elérés: 220.000
Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma	15540 (REAL gyarapodás)	15500
A kölcsönzések száma dokumentumtípusonként	könyv: 40106 folyóirat: 23058 microfilm, microfiche: 125 kézirat: 65318	könyv:40000 folyóirat: 20000 microfilm, microfiche: 50 kézirat: 65000

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	64	70
Fogyatékosággal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközök száma	1	1
A fogyatékosággal élők számára akadálymentes szolgáltatások száma	3	3
A könyvtár által szervezett:		
digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzések száma és azokon résztvevők száma	0	0
akkreditált képzések, továbbképzések száma és azokon résztvevők száma (MTMT képzés + EISZ adatbázisbemutató+ belső képzés + DOI, OJS)	116 alkalom, 3099 fő	100 alkalom , 2500fő
könyvtárhasználati foglalkozások száma és azokon résztvevők száma	27 alkalom 615 fő	30 alkalom 700 fő
A könyvtár oktatást, képzést, könyvtári tevékenységeket támogató kiadványainak száma	22	15
Saját könyvtári hírlevél megjelenésének száma	76 blog bejegyzés	75 blog bejegyzés
A könyvtár megjelenésének száma a médiában	25	10
A használói elégedettségmérések száma, a válaszadó használók száma/alkalom (átlag)	0	1 használói elégedettségmérés / 250 válaszadóval
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítők száma és a szolgálat fogadására a köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma	0	10 fő

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
A könyvtárban foglalkoztatott önkéntesek száma	8	8
A könyvtárral írásos együttműködést kötő civil, határon túli, vállalkozói stb. partnerek száma/év	9	10

II. Gyűjteményfejlesztés

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
A könyvtári állomány éves gyarapodása (a könyvtári katalógusban a tárgyévben rögzített rekordok száma)	9618	9000
Gyűjteményből tárgyévben apasztott dokumentumok száma	3.871 BIB-rekord -	3000
Kötelespéldányként kapott és nyilvántartásba vett dokumentumok száma	845 db	800 db
Az állományellenőrzés keretében ellenőrzött dokumentumok száma és %-os aránya az ellenőrizendő állományhoz képest	0	akkor lesz teljes állományellenőrzés, ha a retrospektív feldolgozás 100%-os.

III. Gyűjteményfeltárás

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	OPAC: 9618 REAL: 15540rekord	OPAC: 10000 REAL: 15 000 rekord
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	250.969 BIB	10000

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	0,45	0,45
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama napokban kifejezve	34 nap	30 nap
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	98%	100%

IV. Tudományos kutatás

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
A könyvtár összes publikációinak száma és ebből a könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma	106 (MTMT)	110
Idegen nyelvű publikációk száma	15 (MTMT)	15
A könyvtár által kiadott kiadványok száma	22	15
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	80	75
A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	0	0
A könyvtár által szervezett konferenciák száma és az azokon résztvevők száma	7 alkalom 546 fő	5 alkalom 500 fő
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	60	60

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
Képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	50 fő	50 fő

V. Rendezvény, kiállítás

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvények száma összesen és az azokon résztvevők száma	114 alkalom 8845 fő	100 alkalom 7000 fő
Tárgyévben szervezett konferenciák száma és az azokon résztvevők száma	6 alkalom 742 fő	5 alkalom 500 fő
A könyvtárban szervezett időszak kiállítások száma és látogatóinak száma	3 alkalom 5139 fő	2 alkalom 5000 fő
Egyéb rendezvényeken résztvevők száma	18 alkalom 1035 fő	15 alkalom 1000 fő

VI. Állományvédelem

Mutatók	2019. évi tény	2020. évi terv
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	5988	700
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	978 (digitalizálás)	1000 (digitalizálás)